

**Quickscan Wet Natuurbescherming
Blauwhoefseweg (ongenummerd) Kruiningen
(gemeente Reimerswaal)**

Opdrachtgever:

RHO ADVISEURS

Joris Dingemanse, Adviseur Planvorming

T: 0118-689023 | E: joris.dingemanse@rho.nl

Projectnummer:

Uitgevoerd en opgesteld door:

melk en honingh
ECOLOGISCH ONDERZOEK EN ADVIES

Nanning-Jan Honingh

Schoondijksedijk 35 4438 AE Driewegen

06-12883834 / info@melkenhoningh.nl

Datum: 24 oktober 2023

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	2
1.1 AANLEIDING EN DOEL ONDERZOEK.....	2
1.2 BEOORDELINGSKADER	2
1.3 VERANTWOORDING	3
1.4 AFBAKENING PLANGEBIED EN STUDIEGEBIED.	4
2. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE EN VOorgenomen ACTIVITEITEN	6
2.1 VOorgenomen ACTIVITEITEN.....	6
3. SOORTENBESCHERMING	7
3.1 CHECKLIST ONTHEFFING SOORTENBESCHERMING	7
3.2 SCHADELIJKE EFFECTEN GEPLANEDE WERKZAAMHEDEN.....	11
4. TOETSING NATURA 2000 (VOGELRICHTLIJN/ HABITATRICHTLIJN) EN NATUURGEBIEDSPLAN (NNZ) .	12
5. CONCLUSIES EN ADVIES	14
5.1 CONCLUSIES.....	14
5.2 ADVIES EN AANBEVELINGEN	14
BIJLAGE 1: CHECKLIST ONTHEFFING SOORTENBESCHERMING WET NATUURBESCHERMING PROVINCIE ZEELAND	16

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel onderzoek

Stichting Logistiek Duivenvereniging Nishoek heeft RHO verzocht hen te helpen met het mogelijk maken van een nieuw verenigingsgebouw aan de Blauwhoefseweg te Kruiningen. Op basis van het geldende bestemmingsplan is de ontwikkeling (nog) niet mogelijk. Voor de bouw van het nieuwe verenigingsgebouw is deze quickscan opgesteld. Voor deze activiteit geldt een *onderzoeksplicht* in het kader van de *Wet Natuurbescherming*. Deze *quickscan* of toets heeft als doel om aan te tonen dat de natuurwaarden niet onevenredig worden of kunnen worden aangetast dan wel de mogelijkheden voor herstel van die waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind. Er is gekeken naar soortbescherming (Wet Natuurbescherming) en naar gebiedsbescherming.

De *Wet Natuurbescherming* (2017) beschermt aangewezen dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. Door handelingen in of in de nabijheid van het plangebied kunnen schadelijke gevolgen voor natuurwaarden optreden. Hierdoor kunnen er verbodsbepalingen van de Wet Natuurbescherming worden overtreden. De provincie Zeeland kan ontheffing verlenen van de verbodsbepalingen indien aan bepaalde ontheffingscriteria wordt voldaan.

Samenvattend betekent dit dat inzicht moet worden verkregen in:

- de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten of
- leefgebieden van beschermde diersoorten en
- in de effecten van de ingrepen op deze soorten.

Voorliggende rapportage bevat de beoordeling van de gevolgen van de ontwikkeling op de te beschermen natuurwaarden.

1.2 Beoordelingskader

Voor een beoordeling van de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkelingen/ activiteiten op de beschermde natuurwaarden in het plangebied en op effecten die de instandhoudingsdoelstellingen voor aangewezen natuurgebieden nadelig kunnen beïnvloeden de aanwezigheid van in het kader van de Wet Natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten (soortenbescherming) van belang.

Wet Natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. Deze vervangt drie wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid is dan alleen nog verantwoordelijk voor de ontheffingsaanvragen en de gedragscodes.

Met de Wet natuurbescherming beschermt het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit dier- en plantensoorten die in het wild voorkomen. Alles wat schadelijk is voor beschermde soorten, is verboden. Ongeveer 500 van de 36.000 diersoorten die in Nederland

voorkomen, vallen onder de bescherming van deze wet. De wet kent een aantal verboden, bijvoorbeeld: bepaalde planten mag je niet plukken en dieren mag je niet verstoren, verjagen of doden. In bepaalde situaties mag dit wel. Voor deze ruimtelijke ingrepen is dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Vrijstellingen en ontheffingen

In de Wet natuurbescherming zijn verschillende verboden opgenomen. Zo is het bijvoorbeeld verboden om bepaalde planten en bloemen te plukken, beschermde dieren te verontrusten of doden, hun nesten te verstoren. In sommige situaties en onder bepaalde voorwaarden mag dit wel. Men heeft dan een vrijstelling of ontheffing nodig. Het verschil tussen een vrijstelling en ontheffing:

- Een *vrijstelling* is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet.
- Een *ontheffing* is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Wet natuurbescherming is een 'kaderwet'. Dat betekent dat er alleen algemene principes en verantwoordelijkheden in staan. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn het gevolg van afspraken op internationaal en Europees niveau, zoals de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het CITES-verdrag.

Zorgplicht

Of dieren en planten nu beschermde soorten zijn of niet: de Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor planten en dieren moeten voorkomen. We moeten dus zorgvuldig omgaan met onze omgeving. Deze zogenoemde zorgplicht geldt voor iedereen.

De Wet natuurbescherming geldt voor iedereen in Nederland. Men krijgt ermee te maken als men wil jagen, beschermde dieren opvangt of bij beheer en schadebestrijding. Als u gaat (ver)bouwen, slopen of (water)wegen aanlegt, krijgt u ook te maken met de wet. Om te bepalen of een ontheffing noodzakelijk is, is gebruik gemaakt van het schematisch stappenplan in bijlage 2.

1.3 Verantwoording

Deze beoordeling beschrijft de gevolgen van het beoogde voornemen op te beschermen soorten door de Wet Natuurbescherming (2017). De mogelijke aanwezigheid van soorten is bepaald aan de hand van een zogenaamde *quickscan*. Dit houdt in:

- Literatuuronderzoek (wetgeving)
- Algemene kennis over het voorkomen van de Nederlandse flora en fauna
- Veldverkenning

Tijdens de veldverkenning wordt een beoordeling gemaakt in hoeverre het leefgebied van soorten, die op basis van literatuuronderzoek kunnen worden verwacht, ook daadwerkelijk in

het plangebied aanwezig zijn. Met de beschikbare gegevens kan een goede inschatting worden gemaakt van de huidige en de toekomstige functie van het gebied voor flora en fauna. De beoordeling richt zich zowel op beschermde gebieden als op de te beschermen soorten. De Wet natuurbescherming deelt soorten in drie beschermingsregimes in. Daarnaast zijn er (per provincie en landelijk) vrijgestelde soorten en jaarrond beschermde vogelnesten.

1. **Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn:** Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
2. **Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn:** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
3. **Beschermingsregime andere soorten:** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.
4. **Vrijgestelde soorten:** Wanneer de Minister van Economische Zaken bevoegd gezag is zijn er een aantal soorten landelijk vrijgesteld bij specifieke activiteiten.
5. **Jaarrond beschermde vogelnesten:** Landelijk zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd.

Indien het reëel is te verwachten dat in het plangebied extra te beschermen soorten voorkomen die mogelijk hinder ondervinden van het voornemen, dan dient een op deze soort(en) gericht veldonderzoek te worden uitgevoerd om de aanwezigheid of afwezigheid van deze soorten aan te tonen.

Vogels vormen hierop een uitzondering: bij aanwezigheid van vogelsoorten mogen geen (verstorende) werkzaamheden worden gestart ten tijde van het broedseizoen (richtlijn broedseizoen 15 maart tot en met 15 juli). ***Indien echter sprake is van mogelijke aanwezigheid van vogelsoorten die extra bescherming genieten, dient een gericht veldonderzoek te worden uitgevoerd.***

1.4 Afbakening plangebied en studiegebied.

Het plangebied is weergegeven in figuur 1. Het *plangebied* is het gebied waar de werkzaamheden zullen plaatsvinden. Hier heeft het veldwerk ook plaatsgevonden: inventariseren mogelijke verblijfplaatsen en aanwezigheid van beschermde soorten. Het *studiegebied* is het gebied waar (nog) geen veldwerk is verricht, maar waar in dit geval kon worden volstaan met literatuurstudie van bestaande gegevens en eigen gebiedskennis. De grootte van het studiegebied is bepaald op grond van het (beperkte) oppervlak van het plangebied en de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het te slopen woonhuis ligt namelijk midden in een recreatiepark met vakantiewoningen. De *quickscan* is zowel op het plangebied als op het studiegebied van toepassing.

Figuur 1: Plangebied (lichtblauw omlijnd) en studiegebied (wit omlijnd).

2. BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

Het perceel (ong. 750 m²) bestaat uit grasland met een boom (gewone es) erop en een container. Het grasveld maakt deel uit van een sportcomplex van de Voetbal Vereniging Kruiningen, aan de rand van de bebouwde kom van Kruiningen. Het perceel grenst aan de parkeerplaats en een oude schaatsbaan die is omringd door bomen en struweel.

Figuur 2: Het grasveld en de directe omgeving.

Het perceel en de directe omgeving zijn onderzocht (2 oktober 2023) op de (mogelijke) aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van (beschermde) planten- of diersoorten.

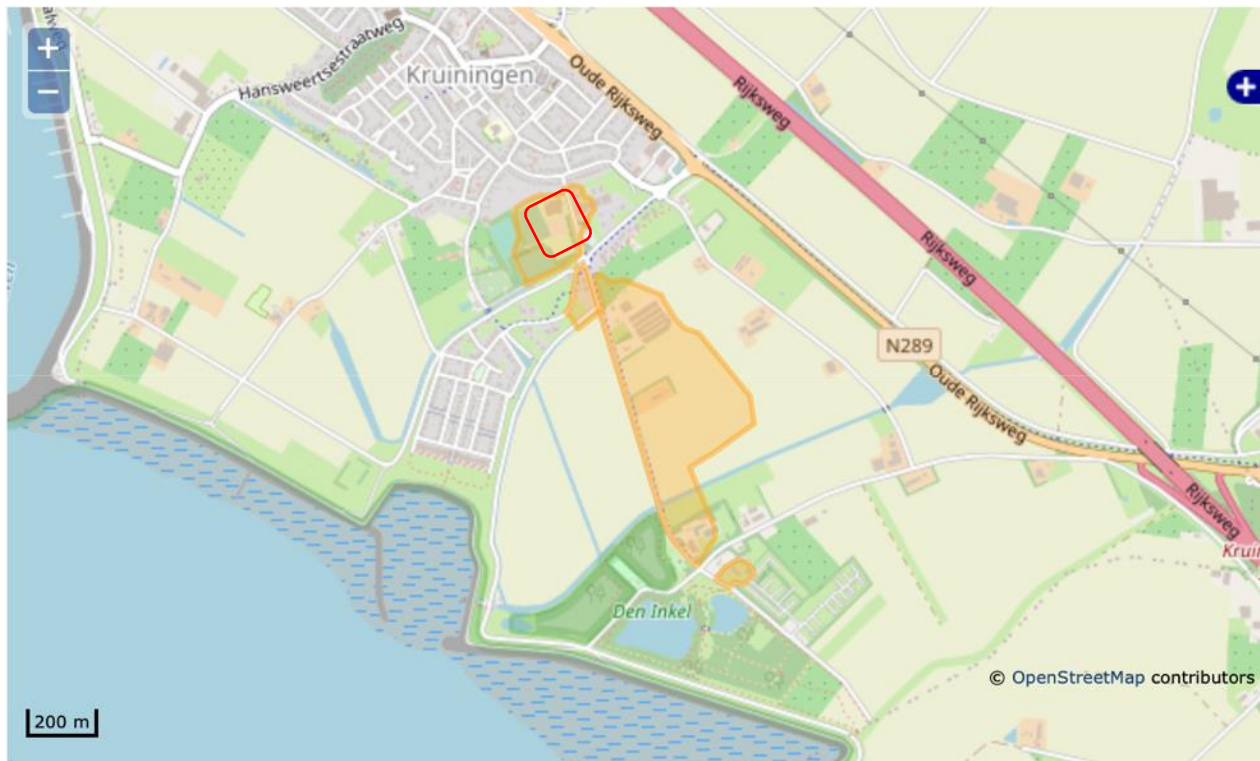
2.1 Voorgenomen activiteiten

De voorgenomen activiteiten zijn het bouwrijp maken van het grasveld en het mogelijk rooien van de gewone es. Extra voorzieningen zoals uitritten, parkeerplaatsen, verlichting etc. zijn niet in de quickscan meegenomen.

3. SOORTENBESCHERMING

3.1 Checklist ontheffing soortenbescherming

In dit hoofdstuk wordt bekeken of er een ontheffing nodig is om de werkzaamheden uit te voeren. Hiervoor is de checklist van de Provincie Zeeland geraadpleegd (bijlage 1). De eerste stap van deze checklist is het raadplegen van de zgn. *effectenindicator*. Bij gebruik van de effectenindicator kwamen er in het geselecteerde postcodegebied **4416 RC**, in combinatie met de geselecteerde activiteiten (zie figuur 3 en 4) de volgende wettelijk beschermde soorten voor: 2 amfibiesoorten: de *bruine kikker* en de gewone pad; 1 vogelsoort en 3 zoogdiersoorten.

Figuur 3: Kaartbeeld van het postcodegebied 4416 RC met het plangebied (rood omlijnd).

Activiteiten

☐ [Kappen](#)

☐ [Overig bouwwerk bouwen](#)

Top 30 Wettelijk beschermde soorten

In het door u opgegeven plangebied komen de volgende soorten voor die het meest in het geding zijn bij ruimtelijke ingrepen en mogelijk schadelijke effecten ondervinden van de door u geselecteerde activiteit(en).

Amfibieën

☐ [Bruine kikker](#)

☐ [Gewone pad](#)

Overige Wettelijk beschermde soorten

In het door u opgegeven plangebied komen bovendien de volgende aantallen Wettelijk beschermde soorten per soortengroep voor volgens de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) die mogelijk schadelijke effecten ondervinden van de door u geselecteerde activiteit(en).

Soortgroepen

☐ [Vogels \(1\)](#)

☐ [Zoogdieren \(3\)](#)

Figuur 4: Overzicht van de geselecteerde activiteiten en resultaten in de effectenindicator.

De effectenindicator geeft overigens niet volledig aan welke soorten dat zouden zijn en/of waar die zich precies bevinden. Bovendien hanteert de effectenindicator het postcodegebied 4416 RC als plan/studiegebied, hetgeen arbitrair is (de natuur houdt zich niet aan postcodegrenzen). Daarom wordt hier onderscheid gemaakt in plangebied en studiegebied op basis van het provinciaal natuurbeleid, waarneming.nl en eigen gebiedskennis.

Vogels

Er worden door de effectenindicator geen vogelsoort met name genoemd die mogelijk op het terrein een vaste verblijfplaats kan hebben. Deze nesten zijn doorgaans jaarrond beschermd. Roofvogels en uilen als *buizerd*, *sperwer*, *boomvalk*, *steenuil* en *ransuil* kunnen een vaste verblijfplaats (nest) hebben in hoge of holle bomen. Op het perceel en daarom heen zijn geen bomen aanwezig die aan dergelijke nesten plaats kunnen bieden. Er zullen daarom geen vaste verblijfplaatsen van roofvogels worden vernietigd. In de aanwezige boom werd geen (restant van) nest aangetroffen van een ransuil, buizerd of andere roofvogel. Omdat de boom direct aan een parkeerplaats grenst is de verwachting dat hier ooit een vaste verblijfplaats van bovengenoemde vogels zal verschijnen nihil.

Er is geen opgaand struweel aanwezig op het perceel waarin vogels kunnen broeden. Er is ook geen hoog gras aanwezig, waar mogelijk grondbroeders als de wilde eend of een fazant kunnen broeden. Het wordt als gazon beheerd.

Het is niet uitgesloten dat er mogelijk broedvogels gedurende het broedseizoen (begin maart t/m eind juli) worden verstoord. Daarom is het *aan te bevelen* om ruim voor het broedseizoen (1 maart) of na het broedseizoen (31 juli) met de werkzaamheden te beginnen om verstoring tijdens het broedseizoen te voorkomen. Wanneer met de werkzaamheden *in* het broedseizoen wordt begonnen, is men verplicht het terrein en het gebouw vooraf te controleren door een ecooloog. Deze stelt een ecologische vrijgave (EVG) op waaruit volgt dat de werkzaamheden moeten worden uitgesteld of dat men met de werkzaamheden kan beginnen.

Zoogdieren

De effectenindicator noemt 3 zoogdiersoorten op die mogelijk negatieve effecten kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Het is mogelijk dat grondgebonden kleine zoogdieren (bosmuis, rosse woelmuis, huispitsmuis e.a.) een schuilplaats hebben in de beplanting op het perceel. Bovengenoemde soorten en hun leefgebied zijn niet beschermd.

Voor de wettelijk beschermde soorten (in de Provincie Zeeland) als *haas* en *konijn* is het terrein weliswaar geschikt als foerageergebied, maar deze worden zo dicht bij de bebouwde kom en een vrij drukke verkeersweg niet verwacht. De aanwezigheid van haas en konijn en hun verblijfplaatsen worden daarom uitgesloten.

De *egel* is vrijgesteld van de verboden in de WNb. Het is niet uitgesloten dat deze foerageert in de vegetatie op het terrein, maar de kans op een verblijfplaats is uitgesloten. In de aangrenzende houtsingel zijn meer mogelijkheden voor verblijfplaatsen van de egel. Het leefgebied van de egel is niet beschermd.

Voor de wettelijk beschermde kleine marterachtigen zoals *bunzing*, *wezel* en *hermelijn* is het terrein ongeschikt als jachtbiotoop. Het is te klein en te dicht bij de bebouwde kom met de daarbij horende verstoring door geluid, licht en loslopende honden. De aanwezigheid van kleine marterachtigen en hun verblijfplaatsen worden daarom uitgesloten.

Vleermuizen

De aanwezige container is ongeschikt als verblijfplaats voor o.a. de *gewone dwergvleermuis* en *laatvlieger*. Er zijn geen holle ruimten of kieren en het materiaal waarvan de container is gemaakt is te glad. Het is niet noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen. De holte in een van de bomen op de parkeerplaats is zelf wel geschikt als verblijfplaats, maar staan in een ongunstige omgeving. Het (vervallen) gebouwtje van de ijsbaan is mogelijk wel geschikt als vleermuisverblijf, maar dit valt buiten de beoordeling van deze quickscan.

Afbeelding 5: Het vervallen gebouwtje van de ijsbaan; de holte in een boom op de parkeerplaats.

Amfibieën

De effectenindicator noemt de *bruine kikker* en de *gewone pad* met name als beschermde soort. Het leefgebied van de bruine kikker en de gewone pad is echter niet beschermd. Het is mogelijk dat ook andere algemeen voorkomende amfibieën in de buurt aanwezig zijn zoals de *groene kikker* en/of *kleine watersalamander*. Er is geen geschikt voortplantingswater in het plangebied of studiegebied, dus de kans op hun aanwezigheid in het plangebied is vrijwel uitgesloten. Het is niet ondenkbaar dat zich overwinterende dieren onder de container bevinden, maar de omgeving van erf- en parkbosschages bieden veel meer en betere gelegenheden dat aanwezigheid van deze dieren binnen het plangebied vrijwel is uit te sluiten. Wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch bruine kikkers, kleine watersalamander e.d. worden aangetroffen, dan kunnen deze direct in het aangrenzende bosplantsoen worden losgelaten

De *rugstreeppad* wordt door de effectenindicator niet verwacht. Deze soort is internationaal beschermd en valt niet onder de vrijstelling van de provincie. Er zijn waarnemingen (Melk en Honingh, 2022) bekend uit de omgeving van Hansweert, maar niet in de omgeving van Kruiningen. Rugstreeppadden kunnen ver trekken en komen af op dynamische milieus, zoals bedrijventerreinen, zandopspuitingen etc. Op dit moment is het terrein volstrekt ongeschikt voor rugstreeppadden. De aanwezigheid van rugstreeppadden en hun leefgebied wordt daarom uitgesloten.

Planten

Het is uitgesloten dat zich beschermde planten op het terrein van het plangebied bevinden. De bodem bestaat uit een zandige bodem en een deel bestrating en het grasland bevat slechts enkele kruiden zoals rode klaver, jacobskruiskruid, gewoon havikskruid.

Afbeelding 6: De bodem van het terrein is zandig met een deel bestrating en de vegetatie bevat algemene kruiden.

Reptielen, Vissen en overige soorten

Het is uitgesloten dat zich beschermde reptiel- of vissoorten of beschermde soorten insecten in het plangebied voorkomen. Het terrein is hiervoor volledig ongeschikt. Deze komen ook in de wijdere omgeving binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet voor.

Conclusie:

Er is vooralsnog **geen** noodzaak om *nader onderzoek* te verrichten naar vaste stand- of verblijfplaatsen van vogels, grondgebonden zoogdieren zoals haas en konijn, de wezel, hermelijn en bunzing, vleermuizen, amfibieën, bijzondere beschermde planten- en overige soorten.

Indien men van plan is om in het broedseizoen te starten met de werkzaamheden, dan is het verstandig om **wel** ruim van tevoren *nader onderzoek* te doen naar verblijfplaatsen van broedvogels in de directe omgeving.

3.2 Schadelijke effecten geplande werkzaamheden

De tweede stap van de checklist van de Provincie Zeeland is het onderzoek of de geplande werkzaamheden zelf schadelijk zijn voor de mogelijk aanwezige soorten.

Mogelijke hinder kan worden veroorzaakt door materieel dat naar en van het terrein rijdt, graafwerkzaamheden e.d. De (tijdelijke) hinder bestaat dan vooral uit lawaai, trillingen en de aanwezigheid van personeel en medewerkers. Mogelijk worden hier kleine zoogdieren als de egel en algemeen voorkomende amfibiesoorten als de bruine kikker verstoord, maar de kans daarop is zeer gering.

Het is mogelijk dat de werkzaamheden in het *voorjaar* verstorend zouden kunnen werken op de aanwezigheid van *vogelsoorten* die mogelijk in de omgeving van het terrein broeden (merel, tjiftjaf, winterkoninkje e.a.). De algemene *zorgplicht* verbiedt om broedende vogels te verstoren. De werkzaamheden moeten dan vóórdat het broedseizoen aanvangt zijn uitgevoerd of zijn begonnen, zodat de vogels naar elders kunnen verhuizen.

Het is niet waarschijnlijk dat de bouwwerkzaamheden overdag verstorend zouden werken op de aanwezigheid van *vleermuissoorten* in de buurt. Zij zullen geen schadelijk effect van de bouwactiviteiten ondervinden, omdat zij 's nachts foerageren. Omdat de aard van de bouwwerkzaamheden en omdat de activiteiten niet direct op de vleermuizen zijn gericht, is de verwachting dat eventuele verstoring (geluid; trillingen) bij aanwezigheid van vleermuizen in de buurt nihil zal zijn.

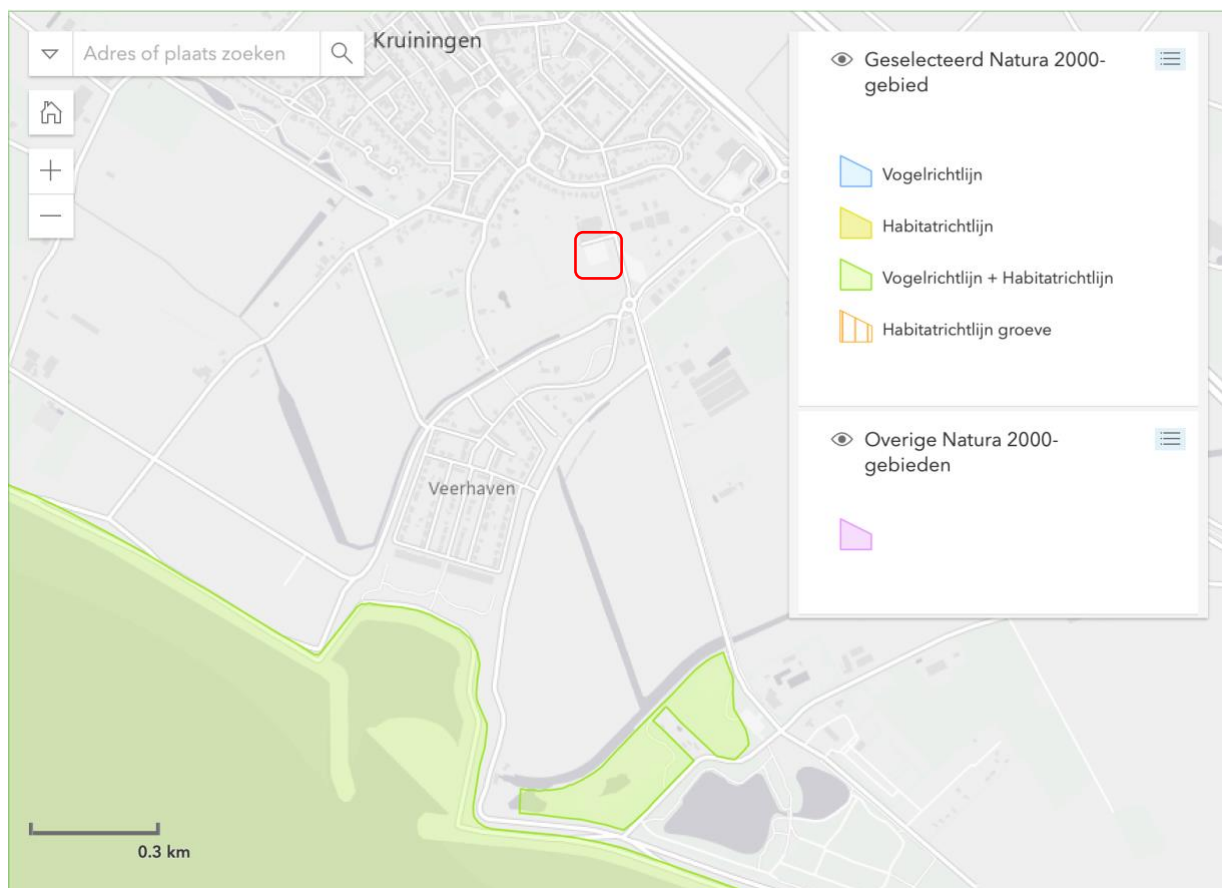
Conclusie: Volgens stap 2 van de checklist is er vooralsnog geen extra *nader onderzoek* nodig om te bepalen wanneer de werkzaamheden kunnen beginnen zonder dodelijke slachtoffers te maken of de verblijfplaatsen te verstoren.

4. TOETSING NATURA 2000 (Vogelrichtlijn/ Habitatrichtlijn) en NATUURGEBIEDSPAN (NNZ)

Het plangebied zelf is niet aangewezen als Wnb-wet gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is “Westerschelde en Saeftinghe” (op ca. 1 km. afstand). De invloed op dit gebied zal vanwege deze afstand zeer gering zijn. Er is wel een Aeries berekening noodzakelijk voor de aanleg en de gebruiksfase in het plangebied.

Het plangebied is niet aanwezen als Natuur Netwerk Zeeland (NNZ) gebied (Bron: Natuurbeheerplan kaart 2024). Er is NNZ-gebied gelegen op een ruime afstand van 1 km. (Afbeelding 8). De (beperkte en tijdelijke) werkzaamheden zullen geen (extra) negatieve effecten op deze natuurwaarden uitoefenen. Deze werkzaamheden staan namelijk niet in verhouding tot de aanwezigheid van een drukke verkeersweg met rotonde tussen het plangebied en het NNN-gebied. Het is niet noodzakelijk een aanvullende effectenanalyse op te stellen.

Conclusie: Vanwege de (tijdelijke en beperkte) omvang van de bouwactiviteiten en de aard van de natuurwaarden, zullen de geplande activiteiten geen negatieve uitstraling (externe werking van geluid, versnippering of belichting) hebben op de nabijgelegen beschermde gebieden.

Figuur 7: Natura 2000-gebied Westerschelde en Saeftinghe (op 1 km. afstand).

Figuur 8: Natuurbeheerplankaart van de Provincie Zeeland 2023

5. Conclusies en advies

In dit hoofdstuk worden de verschillende conclusies uit deze quickscan op een rij gezet.

5.1 Conclusies

Conclusies met betrekking tot soortenbescherming

Er is **geen** noodzaak om nader onderzoek te verrichten naar vaste stand- of verblijfplaatsen van vogels, kleine marterachtigen, vleermuizen, amfibieën, bijzondere beschermde planten en reptielen, vissen en overige soorten.

Het is i.v.m. de *zorgplicht* noodzakelijk om voorafgaande aan de werkzaamheden een **ecologische vrijgave** te laten uitvoeren i.v.m. mogelijk aanwezige broedvogels in de houtsingel rondom de ijsbaan als in het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden.

Conclusie met betrekking tot schadelijke effecten

Er **geen** extra nader onderzoek nodig om te bepalen wanneer de werkzaamheden kunnen beginnen zonder (dodelijke) slachtoffers te maken of de verblijfplaatsen te verstoren. Amfibieën of andere kleine dieren die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, kunnen worden verzameld in een emmer en elders worden losgelaten.

Conclusie met betrekking tot gebiedsbescherming

Vanwege de (tijdelijke en beperkte) omvang van de bouwactiviteiten en de aard van de natuurwaarden, zullen de geplande activiteiten **geen** negatieve uitstraling (externe werking van geluid, versnippering of belichting) hebben op de nabijgelegen beschermde gebieden. Het is niet noodzakelijk een aanvullende effectenanalyse op te stellen.

5.2 Advies en aanbevelingen

Nader onderzoek naar bepaalde soorten kan zelden het hele jaar rond worden uitgevoerd.

Nader onderzoek naar vleermuizen kan doorgaans pas vanaf 15 mei t/m 30 september worden uitgevoerd. Houd daarmee rekening in de planning van de werkzaamheden.

Mochten bovengenoemde soorten aanwezig zijn, dan is er in veel gevallen een ontheffing van de verboden uit de Wet Natuurbescherming nodig. Deze moet worden aangevraagd bij de Provincie Zeeland. De ontheffing kan pas worden aangevraagd als het nader onderzoek is uitgevoerd en gerapporteerd. Voor de aanvraag van een ontheffing moet ook een apart *mitigatieplan* worden aangeleverd. De procedure van een ontheffing duurt minimaal 6 tot 12 weken. Voor het verlenen van een ontheffing brengt de provincie legekosten in rekening. Bij de ontheffing worden voorschriften opgesteld waaronder o.m. het opstellen van een ecologisch werkprotocol, het treffen van mitigerende maatregelen, een ecologische begeleiding en vrijgave etc.

Mochten de bovengenoemde soorten niet aanwezig zijn dan moet vanwege de *zorgplicht* op tijd worden begonnen met de werkzaamheden vóór het broedseizoen (ruwweg 1 maart) of ná het broedseizoen (ruwweg 31 juli).

Er wordt voor gepleit om met de bouwtekeningen en de kavelinrichting rekening te houden met de aanwezige gewone es. De aanwezigheid is nu weliswaar niet significant voor ecologie of klimaat, maar bomen die op/ voor de langere termijn hun functies vervullen delven in Nederland altijd het onderspit als het gaat om de zoveelste korte termijn herinrichting van een terrein.

Bijlage 1: Checklist ontheffing soortenbescherming Wet natuurbescherming Provincie Zeeland

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van planten en dieren op het gehele grondgebied van Nederland (artikelen 3.1 t/m 3.11). Dit betekent dat als u werkzaamheden gaat uitvoeren in een omgeving waar een of meerdere beschermde dieren en/of planten aanwezig zijn, u deze checklist dient te doorlopen om een antwoord te krijgen op de vraag of u een ontheffing nodig heeft.

1. Komen er binnen de invloedzone van het plangebied beschermde dier- en/of plantensoorten voor?

In de artikelen 3.1 t/m 3.4 Wnb is het beschermingsregime van de soorten die onder de Vogelrichtlijn (VR) vallen geregeld. De artikelen 3.5 tot en met 3.9 regelen het beschermingsregime van soorten uit de Habitatrichtlijn (HR) en in de artikelen 3.10 en 3.11 is het beschermingsregime van de overige soorten geregeld. U dient na te gaan of binnen de invloedzone van het plangebied waar u de werkzaamheden gaat verrichten, soorten voorkomen die onder een van deze beschermingsregimes vallen. De invloedzone van het plangebied kan ruimer zijn dan het plangebied. Denk bijvoorbeeld aan het aanleggen en/of gebruik van een industrieterrein, waarbij door bijvoorbeeld licht een vliegroute van beschermde vleermuizen buiten het plangebied wordt verstoord. Een hulpmiddel bij het vaststellen van beschermde soorten in uw omgeving is de Effectenindicator soorten van de Rijksoverheid (Zie: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorsoorten.aspx?subj=soorten).

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: er is geen ontheffing nodig

2. Hebben uw activiteiten/handelingen (tijdelijk) negatieve effecten op beschermde dier- en/of plantensoorten?

Denk hierbij bijvoorbeeld aan het doden, vangen of opzettelijk (ver)storen van een soort of in geval van planten het beschadigen of vernielen hiervan. Maar ook vernietiging van het leefgebied of kwaliteitsverlies van het leefgebied van de soort door bijvoorbeeld geluid, versnippering of belichting, kan een effect veroorzaken.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: er is geen ontheffing nodig

3. Geldt voor al deze soorten en handelingen een vrijstelling en/of een gedragscode?

Bij deze vraag is het van belang dat u nagaat of voor alle soorten waarop een effect te verwachten is, een vrijstelling volgens de Verordening Wet natuurbescherming Zeeland 2107 (zie www.zeeland.nl) en/of een goedgekeurde gedragscode (zie <https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-ontheffing-en-vrijstelling>) van toepassing is. In veel gevallen zal dit voor slechts een deel van de soorten gelden en dient u naar de volgende vraag te gaan.

JA: u heeft geen ontheffing nodig

NEE: ga door naar de volgende vraag

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

In artikel 3.1 zijn een aantal verboden opgenomen, waaronder het opzettelijk storen en doden van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten. Onder opzet wordt ook voorwaardelijke opzet verstaan, dat wil zeggen dat een handeling wordt verricht waarbij bewust de aannemelijke kans wordt aanvaard dat deze handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de soort. In artikel 3.1 is ook geregeld dat het verbod om vogels opzettelijk te storen, niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort. Het verjagen en/of storen van niet-broedende vogels -voor zover het niet gaat om jaarrond beschermde verblijfplaatsen- wordt niet als storing beschouwd, omdat vogels kunnen vliegen en verderop kunnen gaan zitten, zonder dat dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Voor de vraag wanneer er sprake is van een storing die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort verwijzen wij u naar de toelichting van het aanvraagformulier ruimtelijke ingrepen soortbescherming.

4. Zijn er binnen de invloedssfeer van het plangebied (ecologische functies die essentieel zijn voor de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van vogels?

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen worden gerekend nesten van vogels gedurende de broedperiode en de jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Onder nesten van vogels moet ook de functionele omgeving daarvan worden begrepen, voor zover het broedsucces daarvan afhankelijk is. Het gaat dan om essentiële ecologische functies zoals een goed foerageergebied nabij de nestplaats welke bepalend is voor het broedsucces. Indien dit foerageergebied verdwijnt of wordt aangetast kan dit resulteren in het verlaten van de nestplaats of een lagere overleving van het aantal jongen daar de oudervogels verder moeten vliegen en minder profijt hebben van het foerageren zelf (kosten wegen niet op tegen de baten). Zie voor de lijst van jaarrond beschermde vogelnesten: www.odh.nl Zie voor de wijze waarop dit dient te worden beschouwd, de toelichting op vraag 2 van het aanvraagformulier.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: ga door naar vraag 6

5. Voorkomt u door het nemen van maatregelen dat de in artikel 3.1 genoemde verboden worden overtreden?

Kunt u aannemelijk maken en verzekeren dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden worden overtreden? U kunt hierbij denken aan het afstemmen van de werkzaamheden op de biologische ritmes en seizoencycli van de soort maar het kan ook gaan om maatregelen waardoor (de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen in het geheel niet worden aangetast.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: u dient in ieder geval voor vogels een ontheffing aan te vragen

Beschermingsregime diersoorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en overige diersoorten (artikel 3.10)

In de artikelen 3.5 en 3.10 Wnb zijn een aantal verboden opgenomen, waaronder het opzettelijk doden, vangen en verstoren van de diersoort, maar ook het opzettelijk beschadigen of vernielen van de (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de dieren. Onder opzet wordt ook voorwaardelijke opzet verstaan, dat wil zeggen dat een handeling wordt verricht waarbij bewust de aannemelijke kans wordt aanvaard dat deze handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de soort.

6. Zijn er binnen de invloedssfeer van het plangebied (ecologische functies die essentieel zijn voor de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van diersoorten?

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen worden bijvoorbeeld locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven en overwinteringsplaatsen bevinden, afhankelijk van de soort. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort onder de reikwijdte van artikel 3.5 Wnb. Bij essentiële ecologische functies gaat het bijvoorbeeld om migratie- en vliegroutes of foerageergebieden, die van groot belang zijn voor het functioneren van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: ga door naar vraag 8.

7. Voorkomt u door het nemen van maatregelen dat de in artikel 3.5 en/of artikel 3.10 genoemde verboden worden overtreden?

Kunt u aannemelijk maken en verzekeren dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden worden overtreden? U kunt hierbij denken aan het afstemmen van de werkzaamheden op de biologische ritmes en seizoencycli van de soort maar het kan ook gaan om maatregelen waardoor (de functionaliteit van) voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen in het geheel niet worden aangetast.

NEE: u dient in ieder geval voor diersoorten (van de Habitatrichtlijn)

JA: ga door naar de volgende vraag een ontheffing aan te vragen

Beschermingsregime plantensoorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en overige plantensoorten (artikel 3.10)

In de artikelen 3.5 en 3.10 Wnb zijn een aantal verboden opgenomen, te weten het opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van plantensoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn en vaatplanten van soorten die in de bijlage, onderdeel B, bij de Wnb zijn genoemd. Onder opzet wordt ook voorwaardelijke opzet verstaan, dat wil zeggen dat een handeling wordt verricht waarbij bewust de aannemelijke kans wordt aanvaard dat deze handeling schadelijke gevolgen kan hebben voor de soort.

8. Zijn er binnen (de invloedssfeer van) het plangebied plantensoorten aanwezig die onder het beschermingsregime van de artikelen 3.5 en/of 3.10 vallen?

Naast het fysiek wegnemen of beschadigen van individuele plantensoorten is ook aantasting van de kwaliteit van de groeiplaats van beschermde soorten relevant. Gedacht kan worden aan verdroging of vernatting wat maakt dat de soorten in hun voortbestaan worden belemmerd.

JA: ga door naar de volgende vraag

NEE: u heeft geen ontheffing nodig

9. Voorkomt u door het nemen van maatregelen dat de in artikel 3.5 en/of artikel 3.10 genoemde verboden worden overtreden?

Kunt u aannemelijk maken en verzekeren dat door het tijdig treffen van maatregelen voorafgaand aan de activiteit(en) geen verboden worden overtreden? U kunt hierbij denken aan het ontzien van de groeiplaats, werken buiten de bloeiperiode en periode van zaadzetting of, afhankelijk van welke soort en/of het beschermingsregime van toepassing is.

JA: u heeft geen ontheffing nodig

NEE: u dient in ieder geval voor plantensoorten een ontheffing aan te vragen

Indien u een ontheffing nodig heeft, dient u bij het aanvragen hiervan in alle gevallen aan te tonen dat: 1) er geen andere bevredigende oplossing bestaat en 2) dat de activiteit nodig is in één van de voor de soort van toepassing geachte belangen.

Daarnaast gelden voor Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn soorten specifieke randvoorwaarden m.b.t. de staat van instandhouding. Voor een nadere uitleg over deze voorwaarden dient u toelichting op het aanvraagformulier soortbescherming te raadplegen. Het aanvraagformulier vindt u op <https://www.zeeland.nl/vergunningen-en-ontheffingen/soortenbescherming>.

Bron: Provincie Zeeland 22 december 2016